

Una nit amb Laureà Dalmau

En l'homenatge anual que la *Nit de Poetes* de la Cort-Reial de Girona dedica als seus veïns més il·lustres –començat fa dos anys amb Fidel Aguilar i continuat amb Miquel de Palol–, l'hi ha tocat el torn enguany a Laureà Dalmau (1886-1969), resident quasi tota la vida al carrer de Carreras Peralta, a tocar la plaça de l'Oli.

Laureà Dalmau i Pla, metge, escriptor i polític, era fill del forner d'Agullana i, com va dir mossèn Camil Geis, «acreditava la fleca pairal, perquè era bo com el pa». De jove va viure a Girona; en tres anys va enllestir el batxillerat i anà a estudiar Medicina a Barcelona. Als 22 anys feia de metge a Vilajuïga i als 26 es va establir a Girona. L'escriptor Jaume Ministral va donar testimoni de les visites que li feia quan estava malalt: «Era un home bo, amable, d'una delicadesa poc corrent. La seva barba em feia pessigolles quan m'auscultava el pit, però els seus ulls em donaven confiança». Però aquell metge reconegut era, a més, un lletraferit impenitent. Als 16 anys ja havia guanyat un accèssit als Jocs Florals de Badalona i als 25 la Flor Natural dels d'Hostafranchs. Va tenir també premis repetits als Jocs de Girona i al Certamen Literari d'Olot. Als 32 anys va estrenar al Teatre Principal gironí el drama *El Sacrilegi*, en un acte i en vers. Amb Miquel de Palol va publicar el setmanari *Catalanitat*, que després dirigiria Prudenci Bertrana. Poc a poc, abandonà les lletres per dedicar-se a la política. Republicà i nacionalista, l'any 1931 fou elegit ponent de l'Estatut de Núria i, el 1932, diputat al Parlament de Catalunya, on va deixar l'empremta d'una ferma actuació.

La guerra de 1936 va partir en dues, com una destrial, la vida de Laureà Dalmau. L'any 1939 va deixar la família i va anar tot sol cap a l'exili. No va poder tornar fins al cap de deu anys, però aleshores va topiar amb una ciutat difícil, plena d'egoïsmes, d'incomprensions i de revenges. Fruit d'aquella amarga experiència és el seu poema *A Girona*, paral·lel a l'*Oda a Girona* de Miquel de Palol, escrita en idèntiques circumstàncies. El poema de Palol va ser publicat, finalment, l'any 1977, i inclòs després en el volum de la seva obra poètica; el de Dalmau, menys afortunat, ha romàs inèdit fins avui:

«Pobra Girona, la ciutat sofrerta!/
Quants anys perduts endins d'aquell turment!
Tants anys perduts, i en la ferida oberta/
encara avui no hi sents el guariment./
Encara avui et dols de tanta espera/
i et dol encara d'esperar l'ahir;/ fins tot resant et trobes forastera;/
no tens senyera ni tampoc destí».

Laureà Dalmau va morir als 83 anys, «creient en la Resurrecció de la carn i en la de Catalunya», tal com havia anunciat per carta al seu amic Tharrats. L'Ajuntament va dedicar-li un carrer a la muntanya de Montjuïc. Ara ha estat recordat en l'àmbit fugisser d'una nit, però la seva figura i la seva obra mereixerien un reconeixement més sòlid i més alt.

Laureà Dalmau i Pla
(1886-1969),
metge, escriptor
i polític.